

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 6. rujna 2006.

Filip nas uči kako biti s Njime

Draga braćo i sestre!

Nastavljajući u ocrtavanju fizionomija raznih Apostola, danas susrećemo Filipa. Na popisima Dvanaestorice, on je uvijek smješten na peto mjesto (tako u *Mt* 10,3; *Mk* 3,18; *Lk* 6,14; *Dj* 1,13), što u biti znači da je među prvima. Premda je Filip bio idovskoga podrijetla, njegovo je ime grčko, kao i Andrijino, pa je to znak male kulturne otvorenosti koju ne treba podcijeniti. Vijesti koje imamo o njemu donosi nam Ivanovo evanđelje. On je porijeklom bio iz istoga mjesta kao i Petar i Andrija, to jest iz Betsaide (usp. *Iv* 1,44), gradića koji je pripadao tetrahiji jednoga od sinova Heroda Velikoga, koji se zvao isto Filip (usp. *Lk* 3,1).

No, nema razloga smatrati da apostolovo ime ima bilo kakve veze s imenom tetrarha. Četvrto evanđelje izvještava da Filip, nakon što ga je Isus pozvao, susreće Natanaela i kae mu: "Našli smo onoga o kome je pisao Mojsije u Zakonu i Proroci: Isusa, sina Josipova, iz Nazareta" (*Iv* 1,45). Filip se nije predao na prilično sumnjičav Natanaelov odgovor ("Iz Nazareta da moe biti što dobro?"), te mu je odlučno odvratio: "Dođi i vidi!" (*Iv* 1,46). U tom, britkom ali jasnom odgovoru, Filip iskazuje značajke pravoga svjedoka: ne zadovoljava se tek izlaganjem navještaja, već izravno uključuje sugovornika sugerirajući mu da sam osobno iskusi ono što mu je naviješteno. Isus je koristio dva ista glagola kada su mu se pribliila dvojica Ivanovih učenika i pitali ga gdje stanuje (usp. *Iv* 1,39).

Moemo smatrati da se Filip obraća također i nama s ta dva glagola koji pretpostavljaju osobno uključivanje. Apostol nas obvezuje da Isusa upoznamo izbliza. Zapravo, prijateljstvu treba blizina,

dapače - ono dijelom od nje ivi. Osim toga, ne treba zaboraviti da je Isus, prema onome što piše Marko, izabrao Dvanaesticu s prvotnim ciljem da "budu s njime" (*Mk 3,14*), to jest da dijele njegov ivot i da se od njega izravno upoznaju ne samo sa stilom njegova ponašanja, već nadasve da nauče tko je On doista. Kasnije, u Pavlovoj Poslanici Efeanima, pročitat će se koji je vano "naučiti Krista" (*4,20*), dakle ne samo i ne toliko slušati njegova naučavanja, već upoznati njegovu osobu, to jest njegovo ljudstvo i boanstvo, njegovu tajnu, njegovu ljepotu. On, naime, nije samo neki Učitelj, već je Prijatelj, dapače - Brat. Zar bismo ga mogli upoznati ostajući udaljeni od njega? Bliskost, prisnost, navikavanje otkrivaju nam pravi identitet Isusa Krista. Evo, upravo nas na to podsjeća apostol Filip. On, potom, u prigodi umnaanja kruha od Isusa prima točan zahtjev: to jest gdje bi se moglo kupiti kruha da se nahrani svo mnoštvo koje ga je pratilo (*usp. Iv 6,5*). Tada je Filip jako realno odgovorio: "Za dvjesta denara kruha ne bi bilo dosta da svaki nešto malo dobije" (*Iv 6,7*). Ovdje se uočava apostolova konkretnost, koji zna prosuditi stvarno zbivanje te prigode. Kako je sve kasnije prošlo, već znamo. No, zanimljivo je da se Isus obratio upravo Filipu da mu on da prvi prijedlog o tome kako riješiti problem: to je očiti znak da je on bio u uskoj skupini onih koji su ga okruživali.

U jednome drugom trenutku, prije Muke, neki Grci koji su se nalazili u Jeruzalemu za Pashu "pristupe Filipu... pa ga zamole: Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa. Filip ode i kae to Andriji pa Andrija i Filip odu i kau Isusu" (*Iv 12,20-22*). Pred nama je još jedan znak njegova osobitoga ugleda u samome apostolskom kolegiju. U ovome slučaju on je nadasve posrednik između zamolbe nekih ljudi koji su za Isusa stranci; premda se priključuje Andriji, ipak je on onaj kome se stranci obraćaju. To nas uči da i mi uvijek moramo biti spremni, kako za primanje pitanja i prizivanja bez obzira s koje strane dolazila, tako i za njihovo usmjeravanje na Gospodina, jedinoga koji ih u potpunosti moe zadovoljiti. Vano je, zapravo, znati da mi nismo krajnji primatelji molitava onih koji nam se pribliavaju, već je to Gospodin: njemu moramo uputiti bilo koga tko se nalazi u potrebi. Dakle, svatko od nas mora biti put otvoren prema njemu! Tu je i još jedna, potpuno osobita prigoda gdje nastupa Filip.

U tijeku Posljednje večere, budući da je Isus rekao da upoznati njega znači također poznavati Oca (*usp. Iv 14,7*), Filip ga je gotovo naivno upitao: "Gospodine, pokai nam Oca i dosta nam je!" (*Iv 14,8*). Isus mu je odgovorio tonom dobrohotnog prigovora: "Filipe, toliko sam vremena s vama i još me ne poznaš? Tko je vidio mene, vidio je i Oca. Kako ti onda kaeš: Pokai nam Oca? Ne vjeruješ li da sam ja u Ocu i Otac u meni?... Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac u meni" (*Iv 14,9-11*). Te su riječi među najuzvišenijima u Ivanovu evanđelju. One sadre pravu i istinsku objavu. Na kraju svoga Proslova, Ivan tvrdi: "Boga nitko nikada ne vidje: Jedinorođenac - Bog - koji je u krilu Očevu, on ga obznani" (*Iv 1,18*). Dakle, ovu izjavu - koja je evanđelistova - sam Isus preuzima i potvrđuje. Ali, s drukčijom nijansom. Naime, dok Ivanov Proslov govori o izričitom Isusovu interventu, što se bitno temelji na njegovim riječima, u Filipovu odgovoru Isus se osvrće na svoju vlastitu osobu kao takvu, prepuštajući da se shvati kako ga je moguće razumjeti ne samo po onome što kae, već još više preko onoga što on jednostavno jest. Da bismo se izrazili preko paradoksa Utjelovljenja, opravdano moemo reći da je Bog sebi samome dao ljudsko lice, ono

Isusovo, i zato otada pa naovamo - ako doista elimo spoznati lice Boje - moramo razmatrati Isusovo lice! Evanđelist nam ne kae je li Filip u potpunosti shvatio Isusovu rečenicu.

Sigurno je da mu je cjelovito posvetio svojivot. Prema nekim kasnijim izvještajima (Djela Filipova i drugi), naš je Apostol isprva evangelizirao Grčku i potom Frigiju, te se tamo suočio se sa smrću, u Gerapoliju, mukom koja je različito opisana kao razapinjanje ili kamenovanje. Naše razmišljanje elimo zaključiti podsjećajući na cilj kojemu mora stremiti našivot: susresti Isusa kako se s njim susreo Filip, nastojeći u njemu vidjeti nebeskoga Oca. Ako bi taj napor izostao, uvijek bismo se vraćali samo sebi kao u ogledalu, te bismo bili sve više sami! Filip nas, međutim, uči da se prepustimo da nas Isus osvoji, uči nas kako biti s Njime, te da i druge pozovemo da s nama dijele to prijeko potrebno društvo.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Srdačno pozdravljam hrvatske hodočasnike, a osobito vjernike iz upe svetoga Alojzija Gonzage iz Popovače! Predragi, pred blagdan rođenja Blaene Djevice Marije molimo da i naš, po vjeri preporođeniivot, bude radosno sluenje Bogu! Hvaljen Isus i Marija!